

KONKURRANSETILSYNET MÅ STYRKES

Sentralt i bedriftsøkonomisk teori er ideen om profittmaksimering; å selge mest mulig til høyest mulig pris. I en økonomi med god konkurranse vil dette være et godt utgangspunkt. Problemene oppstår i situasjoner med manglende konkurranse i markedet, hvor det kun finnes et fåtall, store aktører som spiser opp større og større markedsandeler på bekostning av hele bransjer. Da oppstår situasjoner som man ser i mange land, at de største selskapene kan ta den prisen de vil og stadig strekke grensen for forbrukernes betalingsvilje.

Dagligvarebransjen kan sies å være særlig syndere på dette feltet, fordi fortjenesten mellom leddene er skjult for kundene, så vel som at kjedene ofte eier store deler av verdikjeden. Da kan samme knippe mennesker tjene penger både på at varene blir produsert, solgt til grossist, deretter solgt til butikken og så til slutt solgt til sluttkunden. Hvis det blir for få og mektige aktører i et marked, kan man fort ende i en situasjon der skjulte prissamarbeid blir normen.

Konkurransetilsynet har konkurranseloven de kan slå i bordet med, men har ikke gode nok ressurser til å følge opp håndhevingen. De største selskapene har gjerne egne avdelinger kun for å håndtere det juridiske, og kan derfor kjempe godt mot myndighetenes pålegg. Derfor må Konkurransetilsynets mandat som kontrollmyndighet styrkes.

Det er ofte bonden som blir beskyldt for at vi har høye priser på matvarer, men sannheten er at bonden bare er det første av mange ledd i verdikjeden. For eksempel fikk bonden i 2024 i gjennomsnitt kr 6,54 per liter melk, mens den samme literen koster kr 22-26 i butikken. I denne prisen inngår 25% mva, transport, prisen det koster å videreforedle melken og selve pappkartongen.

Senterungdommen vil:

- at Konkurransetilsynet skal ha nok ressurser til å håndheve konkurranseloven.
- innføre maksimalavanser i større grad der det gir nytte for samfunnet.

Sendt inn av Nordland Senterungdom